

რწყილი და ჭიანჭველა ქართულად,
მეგრულად და ლაზურად

სარჩევი - ოსხუნაშე - ოცხუნაშე

ქართული	3
რწყილი და ჭიანჭველა	3
მეგრული	7
წყირი დო ჭკიჭკიტია	7
ლაზური.....	11
მწყირი დო დიმჭკუ.....	11

ქართული

რწყილი და ჭიანჭველა

მეგობარი ამქვეყნად ყველას სჭირდება – კაცსაც, პირუტყვსაც, ნადირ-ფრინველსაც და პანანინა არსებას – მწერსაც. ჰოდა, ერთხელ ერთი რწყილი და ჭიანჭველა დაძმობილდნენ და გაუდგნენ გზას ერთად. იარეს ბედნიერად, გადალახეს ბევრი მთა, ბევრი მინდორი და ბოლოს ერთ მოზრდილ რუს მიაღწენ. რწყილმა უთხრა ჭიანჭველას:

- მე გადავხტები და შენ რას იზამო?
- მეც გადმოვხტებიო, - მიუგო ჭიანჭველამ.

რწყილმა ისკუპა და გადახტა. ისკუპა ჭიანჭველამაც და შუა წყალში კი მოადინა ტყაპანი. ნაილო წყალმა ჭიანჭველა, ხედავს, საშველი აღარ არის და რწყილს შეეხვეწა:

- ძმობილო, მიშველე რამე, ნუ დამახრჩობო.

რწყილს თვითონ შველა არაფრით შეეძლო, ამიტომ ახტა, დახტა, მივიდა ღორთან და შეეხვეწა:

- ღორო, მომეც ჯაგარი,
- დავგრეს თოკსა-ბანარსა,
- ჩავუგდებ და ამოვიყვან
- ჩემს ძმობილ ჭიანჭველასა.

ღორმა ყურადღებით მოუსმინა და უთხრა:

- შენ რომ ჩემთვის რკო არ მოგიტანიაო?

რწყილი ისევ ახტა, დახტა, მივიდა მუხასთან და სთხოვა:

- მუხავ, მომე რკო,
- რკოს მივუტან ღორსა,
- ღორი მომცემს ჯაგარსა,
- დავგრეს თოკსა-ბანარსა,
- ჩავუგდებ და ამოვიყვან
- ჩემს ძმობილ ჭიანჭველასა.

მუხამ მოუსმინა, მსხვილი ტოტები შეარხია და უთხრა:

- შენ რომ ჩემთვის ყვავი არ მოგიშორებიაო?

რწყილი კვლავ ახტა, დახტა, მივიდა ყვავთან და სთხოვა:

- ყვავო, ეხსენ მუხასა,
- მუხა მომცემს რკოსა,
- რკოს მივუტან ღორსა,
- ღორი მომცემს ჯაგარსა,
- დავგრეხ თოკსა-ბანარსა,
- ჩავუგდებ და ამოვიყვან
- ჩემს ძმობილ ჭიანჭველასა.

ყვავმა მოუსმინა და ყრანტალით უთხრა:

- შენ რომ ჩემთვის წინილა არ მოგიყვანიაო?

რწყილი დაიღალა ამდენი ხტუნვით, მაგრამ რა ექნა, მეგობარი ეღუპებოდა და თავს ვერ დაანებებდა. ისევ ახტა, დახტა, მივიდა კრუხთან და სთხოვა:

- კრუხო, მომეც წინილა,
- წინილს მივგვრი ყვავსა,
- ყვავი დასთმობს მუხასა,
- მუხა მომცემს რკოსა,
- რკოს მივუტან ღორსა,
- ღორი მომცემს ჯაგარსა,
- დავგრეხ თოკსა-ბანარსა,
- ჩავუგდებ და ამოვიყვან
- ჩემს ძმობილ ჭიანჭველასა.

კრუხმა დაიკრუშკრუშა, გაიფხორა და უთხრა:

- შენ რომ ჩემთვის ფეტვი არ მოგიტანიაო?

შენუხდა რწყილი, მაგრამ სხვა გზა არ ჰქონდა, ისევ ახტა, დახტა, მივიდა ფეტვის ორმოსთან და სთხოვა:

- ორმოვ, მომეც ფეტვი,
- ფეტვს მივუტან კრუხსა,
- კრუხი მომცემს წინილსა,
- წინილს მივგვრი ყვავსა,
- ყვავი დასთმობს მუხასა,
- მუხა მომცემს რკოსა,
- რკოს მივუტან ღორსა,
- ღორი მომცემს ჯაგარსა,
- დავგრეხ თოკსა-ბანარსა,
- ჩავუგდებ და ამოვიყვან
- ჩემს ძმობილ ჭიანჭველასა.

ორმომ პირი ფართოდ დააღო და უთხრა:

- შენ რომ ჩემთვის თავგი არ მოგიშორებიაო?

რწყილს ბევრი აღარ უფიქრია, იმავ წამს ახტა, დახტა, მივიდა თავვთან და შეეხვეწა:

- თავვო, ეხსენ ორმოსა,
- ორმო მომცემს ფეტვსა,
- ფეტვს მივუტან კრუხსა,
- კრუხი მომცემს წინილსა,
- წინილს მივგვრი ყვავსა,
- ყვავი დასთმობს მუხასა,
- მუხა მომცემს რკოსა,
- რკოს მივუტან ღორსა,
- ღორი მომცემს ჯაგარსა,
- დავგრეხ თოკსა-ბანარსა,
- ჩავუგდებ და ამოვიყვან
- ჩემს ძმობილ ჭიანჭველასა.

თავვმა ტუჩები ააცმაცუნა, თვალეები გადმოკარკლა და წრიპინით უთხრა:

- შენ რომ ჩემთვის კატა არ მოგიშორებიაო?

რწყილი ახტა, დახტა, მივიდა კატასთან და სთხოვა:

- კატავ, ეხსენ თავვსა,
- თავვი დასთმობს ორმოსა,
- ორმო მომცემს ფეტვსა,
- ფეტვს მივუტან კრუხსა,
- კრუხი მომცემს წინილსა,
- წინილს მივგვრი ყვავსა,
- ყვავი დასთმობს მუხასა,
- მუხა მომცემს რკოსა,
- რკოს მივუტან ღორსა,
- ღორი მომცემს ჯაგარსა,
- დავგრეხ თოკსა-ბანარსა,
- ჩავუგდებ და ამოვიყვან
- ჩემს ძმობილ ჭიანჭველასა.

კატამ თვალეები მილულა, უღვაშებზე დარბაისლურად გადაისვა თათი და დაიკნავლა:

- შენ რომ ჩემთვის რძე არ მოგიტანიაო?

რწყილმა კვლავ მკვირცხლად ისკუპა, ახტა, დახტა, მივიდა ძროხასთან და სთხოვა:

- ძროხავ, მომეც რძე,
- რძეს მივუტან კატასა,
- კატა დასთმობს თავვსა,

- თავვი დასთმობს ორმოსა,
- ორმო მომცემს ფეტვსა,
- ფეტვს მივუტან კრუხსა,
- კრუხი მომცემს წინილსა,
- წინილს მივგვრი ყვავსა,
- ყვავი დასთმობს მუხასა,
- მუხა მომცემს რკოსა,
- რკოს მივუტან ღორსა,
- ღორი მომცემს ჯაგარსა,
- დავგრეხ თოკსა-ბანარსა,
- ჩავუგდებ და ამოვიყვან
- ჩემს ძმობილ ჭიანჭველასა.

ძროხამ ნელა დაიზმუვლა, რწყილს დიდრონი თვალები მიაშტერა და ცოხნით უთხრა:

- შენ რომ ჩემთვის ბალახი არ მოგიტანიაო?

რწყილს მეტი აღარ შეეძლო, ამდენი ხტუნვით მუხლები ასტკივდა, თავ-პირზე ხვითქი გადასდიოდა და სუნთქვაც უჭირდა, მაგრამ მეგობარს მაინც არ უღალატა, დაგლიჯა ბლომად ბალახი და ძროხას წინ დაუყარა.

ძროხამ ხარბად მოლოშნა ლორთქო ბალახი და მისცა რძე. რწყილმა რძე კატას მიუტანა, კატა თავვს ჩამოეხსნა, თავვი – ორმოს, ორმომ ფეტვი მისცა, რწყილმა ფეტვი კრუხს მიუტანა და კრუხმაც ერთი წინილა აჩუქა, რწყილი მაშინვე ყვავთან მიიჭრა და წინილა მიუყვანა. ყვავმა დასთმო მუხა, მუხამ მისცა რკო და რკო ღორს მიუტანა. გახარებულმა ღორმა მთელი კისრის ჯაგარი დაიგლიჯა და რწყილს მისცა. რწყილმა იქვე დაგრიხა ბანარი, ჩაუგდო ჭიანჭველას და გამოიყვანა.

ჭირი იქა, ლხინი აქა,

ქათო იქა, ფქვილი აქა.

მეგრული

წყირი დო ჭკიჭკიტია

მაჟალე ათე ქიანას არძას ოსაჭირუ – კოჩისით, ორინჯისით, მხეც-ფრეველისით დო ჭიჭე სქილედის – მწერს ხოლო. ოდო, ართშახ ართი წყირი დო ჭკიჭკიტიაქ დეჭიმალეს დო გიოდირთეს შარას ართო. გილეშეს ბედინერო, გინილეს ბრელი გოლა, ბრელი მინდორი დო ბოლოს ართ მორდილ რუს ქიმიოდირთეს. წყირქ უწუ ჭკიჭკიტას:

- მა გეგნოფსხაპუნქ დო სი მუს ქიმიუნქია?
- მა ხოლო გეგნოფსხაპუნქია, - უგამუ ჭკიჭკიტიაქ.

წყირქ ეცოყუ (დინჯირუ) დო გეგნოსხაპუ. ეცოყუ ჭკიჭკიტიაქ ხოლო დო შქა წყარს ქიდნატყვაპუ. მიდელუ წყარქ ჭკიჭკიტია, ორწყე საშველი ვარე-ნი დო წყირს ქიშეფხვენუ:

- ჭიმაია, ქიმმეხვარი მუთუნი, ნუ დუმოშქვიდუანქია.

წყირს დუდო მუთუნ ვაახვარინედუ, ათეშ გეშა ესხაპუ, გესხაპუ, მიდართუ ლეჭიშა დო ქიშეფხვენუ:

- ლეჭი, ქომუჩი ძაგარი,
- დოვგროხუნქ თოკს-ბანარს,
- დინვესოთანქ დო გიშეპონანქ
- ჩქიმ ჭიმაჩაფილ ჭკიჭკიტას.

ლეჭქ გურიშ ჩამათ ურჩილუ დო უწუ:

- სი ჩქიმდა კი ვამოგიღალუნია ნი, მუჭოვა?

წყირქ ხოლო ესხაპუ, გესხაპუ, ქიმერთუ ჭყონიშა დო თხუუ:

- ჭყონი, ქომუ კი,
- კის მეველანქ ლეჭის,
- ლეჭი მუჩანს ძაგარს,
- დოვგროხუნქ თოკს-ბანარს,
- დინვესოთანქ დო გიშეპონანქ
- ჩქიმ ჭიმაჩაფილ ჭკიჭკიტას.

ჭყონქ ქურჩილუ, შხუ ძალეფს ქუდექანცალუ დო უწუ:

- სი ჩქიმდა კვარია ვამოგიშორებუნია ნი, მუჭოვა?

წყირქ კინი ესხაპუ, გესხაპუ, ქიმერთუ კვარიაშა დო თხუუ:

- კვარია, ჩერცხი ჭყონის,
- ჭყონი მუჩანს კის,
- კის მევეღანქ ღეჯის,
- ღეჯი მუჩანს ძაგარს,
- დოვგროხუნქ თოკს-ბანარს,
- დინვესოთანქ დო გიშეპონანქ
- ჩქიმ ჭიმაჩათილ ჭკიჭკიტიას.

კვარიაქ ქურჩქილუ დო ურჩხვიუ:

- სი ჩქიმდა წინილა ვამოგიჟონათუნია ნი, მუჭოვა?

წყირქ დოშურდუ თიზმა სხაპუათი, მარა მუ ოკო ქიმიწუკო, მაყალე ოღუპუდუ დო დუდ ვადანებინედუ. ხოლო ესხაპუ, გესხაპუ, ქიმერთუ მონჭვაშა დო თხუუ:

- მონჭვა, ქომუჩ წინილა,
- წინილას ვუძღვინუნქ კვარიას,
- კვარია დათმენს ჭყონის,
- ჭყონი მუჩანს კის,
- კის მევეღანქ ღეჯის,
- ღეჯი მუჩანს ძაგარს,
- დოვგროხუნქ თოკს-ბანარს,
- დინვესოთანქ დო გიშეპონანქ
- ჩქიმ ჭიმაჩათილ ჭკიჭკიტიას.

მონჭვაქ ქიდიკუხუ, გოკვიზონდუ დო უწუ:

- სი ჩქიმდა ფატი ვა მოგიღალუნია ნი, მუჭოვა?

ქიმწუხუ წყირქ, მარა შხვა შარა ვაუდუდუ, ხოლო ესხაპუ, გესხაპუ, ქიმერთუ ფატიშ ორომეშა დო თხუუ:

- ორომე, ქომუჩ ფატი,
- ფატის მევეღანქ მონჭვას,
- მონჭვა მუჩანს წინილას,
- წინილას ვუძღვინუნქ კვარიას,
- კვარია დათმენს ჭყონის,
- ჭყონი მუჩანს კის,
- კის მევეღანქ ღეჯის,
- ღეჯი მუჩანს ძაგარს,
- დოვგროხუნქ თოკს-ბანარს,
- დინვესოთანქ დო გიშეპონანქ
- ჩქიმ ჭიმაჩათილ ჭკიჭკიტიას.

ორომექ გაათიჩინუ პიჭი დო უწუ:

- სი ჩქიმდა ჭუკი ვა მოგიშორებუნია ნი, მუჭოვა?

წყირს ბრელ ვაუფიქრებუ, ხათე ესხაპუ, გესხაპუ, ქიმერთუ ჭუკიშა დო ქიშეხვვენუ:

- ჭუკი, ჩერცხი ორომეს,
- ორომე მუჩანს ფატის,
- ფატის მეველანქ მონჭვას,
- მონჭვა მუჩანს წიწილას,
- წიწილას ვუძღვინუნქ კვარიას,
- კვარია დათმენს ჭყონის,
- ჭყონი მუჩანს კის,
- კის მეველანქ ღეჯის,
- ღეჯი მუჩანს ძაგარს,
- დოვგროხუნქ თოკს-ბანარს,
- დინვესოთანქ დო გიშეპონანქ
- ჩქიმ ჭიმაჩათილ ჭკიჭკიტას.

ჭუკიქ ლეჩქვი ქამურმულუ, გემნარიჟინუ (ოყირზინუ) თოლეფი დო ქუნურწინუ:

- სი ჩქიმდა კატუ ვამოგიშორებუნია ნი, მუჭოვა?

წყირქ ესხაპუ, გესხაპუ, ქიმერთუ კატუშა დო თხუუ:

- კატუ, ჩერცხი ჭუკის,
- ჭუკი დათმენს ორომეს,
- ორომე მუჩანს ფატის,
- ფატის მეველანქ მონჭვას,
- მონჭვა მუჩანს წიწილას,
- წიწილას ვუძღვინუნქ კვარიას,
- კვარია დათმენს ჭყონის,
- ჭყონი მუჩანს კის,
- კის მეველანქ ღეჯის,
- ღეჯი მუჩანს ძაგარს,
- დოვგროხუნქ თოკს-ბანარს,
- დინვესოთანქ დო გიშეპონანქ
- ჩქიმ ჭიმაჩათილ ჭკიჭკიტას.

კატუქ თოლეფი მენკურუ (ქიმკოდუ), ღირსუანო გეგნისუ ოშუმეშის თოთი დო ქიდიკუმინუ:

- სი ჩქიმდა ბჟა ვა მოგიღალუნია ნი, მუჭოვა?

წყირქ კინი კვირჩხალო ეცოყუ, ესხაპუ, გესხაპუ, ქიმერთუ ჩხუშა დო თხუუ:

- ჩხუ, ქომუჩი ბჟა,
- ბჟას მეველანქ კატუს,
- კატუ დათმენს ჭუკის,
- ჭუკი დათმენს ორომეს,

- ორომე მუჩანს ფატის,
- ფატის მეველანქ მონჭვას,
- მონჭვა მუჩანს წინილას,
- წინილას ვუძღვინუნქ კვარიას,
- კვარია დათმენს ჭყონის,
- ჭყონი მუჩანს კის,
- კის მეველანქ ღეჯის,
- ღეჯი მუჩანს ძაგარს,
- დოვგროხუნქ თოკს-ბანარს,
- დინვესოთანქ დო გიმეპონანქ
- ჩქიმ ჯიმაჩათილ ჭკიჭკიტას.

ჩხუქ დიზუმინუ, წყირს გვირა თოლეფი ქიმკაშტერუ დო ნკორუათი უნუ:

- სი ჩქიმდა ოდიარე ვა მოგიღალუნია ნი, მუჭოვა?

წყირს მეტი ვეშეულეხუდუ, თიზმა სხაპუათი ბირგულეფქ აწყუნუ, დუდ-პიჯის უფუ გილმანკვარნკვალუდუ დო ძიუთ შურს კაშუნდუ, მარა მაჟალეს იშენთ ვაუღალატუ, დოტიტონუ ბლომათ ოდიარე დო ჩხუს წიმი ქიმწურდუ.

ჩხუქ დოლარჯუ ლორთქოში ოდიარე დო ქიმეჩუ ბჟა. წყირქ ბჟა კატუს ქიმეულუ, კატუქ ჭუკის ჩერცხუ, ჭუკიქ – ორომეს, ორომექ ფატი ქიმეჩუ, წყირქ ფატი მონჭვას ქიმეულუ დო მონჭვაქ ხოლო ართი წინილა ქაჩუქუ, წყირქ ხათე კვარიას ქიმიანჭუ დო წინილა ქიმეულონუ. კვარიაქ დეთხუ ჭყონს, ჭყონქ ქიმეჩუ კი დო კი ღეჯს ქიმეულუ. გახარებულ ღეჯქ მთელი ყვინგიშ ძაგარი გეგლიკიჭონუ დო წყირს ქიმეჩუ. წყირქ ხათე დოვგროხუ ბანარი, ქიდნესოთუ ჭკიჭკიტას დო გაგშესონუ.

ჭირი თეჯი, რხინი თაქი,

ჩვენჩვი თეჯი, ქვირი თაქი.

ლაზური

მწკირი დო დიმჰკუ

მეგაბრე ამ ქიანას ირის დაჭირს – კოჩისთი, ცხოვარეფესთი, მტკური სქინდინა-კვინჩეფესთი დო ჭიტა შურდგიმელის – ბუჭედისთი. ოდო, არ-ფარა არ მწკირი დო დიმჰკუ დიჰუმალეს (ჟუმალეფე დიყვეს) დო გედგიტეს გზას ართოთ. გუიტეს ხელა-კაობათენ, მეჟილეს დიდო გოლაფე, დიდო ოჭვეჭეფე დო ჩოდინას არ მორდელი კანალის ქონოდგიტეს. მწკირიქ უნუ დიმჰკუს:

- მა მეჟაფცხონტა-მინონ დო სი მუ ყვა-გინონდა?

- მათი მეჟაფცხონტა-მინონდა, - ნენა გეჟეთირუ დიმჰკუქ.

მწკირი დუნკაპუ დო მეჟაფცხონტუ. დუნკაპუ დიმჰკუქ ხოლო დო ოშქენა წკარის დოლიტყაპალუ. მენდილუ წკარიქ დიმჰკუ, ოწკერს შველა ნა ვარენ დო მწკირის ოხვენუ:

- ჟუმალა, მიშველი მუთხანი, ვა დომოშქვიდადა.

მწკირის მუს მუთუთენ ვარაშველინეტუ-შენი, დეცხონტუ, გეცხონტუ, მენდახთუ ღეჭიშა დო ოხვენუ:

- ღეჭი, ქომომჩი ძაგარი¹,
- დობგრიხა-მინონ თოკი-ბანარი²,
- დოლოვუტკოჩა დო ეშევიყონა-მინონ
- ჟუმაკოჩი ჩქიმი დიმჰკუ.

ღეჭიქ გურიშყუტითენ ნუსიმიწუ დო უნუ:

- სი ჩქიმდა ჯკონიშ კაკალი ნა ვამოგიმალუნდა?

მწკირი ხოლო დეცხონტუ, გეცხონტუ, ქომეხთუ ჯკონიშა დო აკვანდუ:

- ჯკონი, ქომომჩი სქან კაკალი,
- იდა მეველა-მინონ ღეჭის,
- ღეჭიქ მომჩაფს ძაგარი,
- დობგრიხა-მინონ თოკი-ბანარი,
- დოლოვუტკოჩა დო ეშევიყონა-მინონ
- ჟუმაკოჩი ჩქიმი დიმჰკუ.

ჯკონიქ ნუსიმიწუ, მჩხუ ყაფე ქოხონკანუ დო უნუ:

- სი ჩქიმდა ყვაოჭი ნა ვამეგინწკინაფუნდა?

¹ ლაზურში არაა. გამოვიყენე, როგორც მეგრული ნასესხობა

² ბანარი დუბჯელი ჩხალელების მეტყველებაში დასტურდება

მწკირი ხოლო დეცხონტუ, გეცხონტუ, ქომეხთუ ყვაოჯიშა დო აკვანდუ:

- ყვაოჯი, ნაშქვი ჭკონი,
- ჭკონიქ მომჩაფს მუში კაკალი,
- იდა მევეუდა-მინონ ღეჯის,
- ღეჯიქ მომჩაფს ძაგარი,
- დობგრიხა-მინონ თოკი-ბანარი,
- დოლოვუტკოჩა დო ეშევიყონა-მინონ
- ჭუმაკოჩი ჩქიმი დიმჭკუ.

ყვაოჯიქ ნუსიმიწუ დო დუყურუ:

- სი ჩქიმდა წიპილი ნა ვამოგიყონათუნდა?

მწკირი დოშურდუ (მწკირის დაჭკინდუ) ეკო ოცხონტინუთენ, მარა მუ ყვასუნტუ, მეგაბრე უნდუნუტუ დო ვანაშქვინეტუ. ხოლო დეცხონტუ, გეცხონტუ, ქომეხთუ მონჭვაშა დო აკვანდუ:

- მონჭვა, ქომომჩი წიპილი,
- წიპილი მეფჩაფ ყვაოჯის,
- ყვაოჯიქ ნაშქვას-უნონ ჭკონი,
- ჭკონიქ მომჩაფს მუში კაკალი,
- იდა მევეუდა-მინონ ღეჯის,
- ღეჯიქ მომჩაფს ძაგარი,
- დობგრიხა-მინონ თოკი-ბანარი,
- დოლოვუტკოჩა დო ეშევიყონა-მინონ
- ჭუმაკოჩი ჩქიმი დიმჭკუ.

მონჭვაქ ქოდიკროხუ, გუინზდუ დო უწუ:

- სი ჩქიმდა ფატი ნა ვა მოგიმალუნდა?

მერადი დვადოდუ მწკირის, მარა ჩქვა გზა ვარ ულუტუ, ხოლო დეცხონტუ, გეცხონტუ, ქომეხთუ ფატიშ კუიშა დო აკვანდუ:

- კუი, ქომომჩი ფატი,
- ფატი მევეუდა-მინონ მონჭვას,
- მონჭვაქ მომჩაფს წიპილი,
- წიპილი მეფჩაფ ყვაოჯის,
- ყვაოჯიქ ნაშქვას-უნონ ჭკონი,
- ჭკონიქ მომჩაფს მუში კაკალი,
- იდა მევეუდა-მინონ ღეჯის,
- ღეჯიქ მომჩაფს ძაგარი,
- დობგრიხა-მინონ თოკი-ბანარი,
- დოლოვუტკოჩა დო ეშევიყონა-მინონ
- ჭუმაკოჩი ჩქიმი დიმჭკუ.

კუიქ მჩირე პიჯი გონწკუ დო უწუ:

- სი ჩქიმდა მთუგი ნა ვა მეგინწკინაფუნდა?

მწკირიქ დიდო ვარ იზმონეენ, არშვაჯის დეცხონტუ, გეცხონტუ, ქომეხთუ მთუგიშა დო ოხვენუ:

- მთუგი, ნაშქვი კუი,
- კუიქ მომჩათს ფატი,
- ფატი მევეულა-მინონ მონჭვას,
- მონჭვაქ მომჩათს წიპილი,
- წიპილი მეფჩათ ყვაოჯის,
- ყვაოჯიქ ნაშქვას-უნონ ჭკონი,
- ჭკონიქ მომჩათს მუში კაკალი,
- იდა მევეულა-მინონ ღეჯის,
- ღეჯიქ მომჩათს ძაგარი,
- დობგრიხა-მინონ თოკი-ბანარი,
- დოლოვუტკოჩა დო ეშევიყონა-მინონ
- ჭუმაკოჩი ჩქიმი დიმჭკუ.

მთუგიქ ტიმტკირი დოთირთინუ, გამანჩაკუ თოლეფე დო დუწიპინუ:

- სი ჩქიმდა კატუ ნა ვამეგინწკინაფუნდა?

მწკირი დეცხონტუ, გეცხონტუ, ქომეხთუ კატუშა დო აკვანდუ:

- კატუ, ნაშქვი მთუგი,
- მთუგიქ ნაშქვას-უნონ კუი,
- კუიქ მომჩათს ფატი,
- ფატი მევეულა-მინონ მონჭვას,
- მონჭვაქ მომჩათს წიპილი,
- წიპილი მეფჩათ ყვაოჯის,
- ყვაოჯიქ ნაშქვას-უნონ ჭკონი,
- ჭკონიქ მომჩათს მუში კაკალი,
- იდა მევეულა-მინონ ღეჯის,
- ღეჯიქ მომჩათს ძაგარი,
- დობგრიხა-მინონ თოკი-ბანარი,
- დოლოვუტკოჩა დო ეშევიყონა-მინონ
- ჭუმაკოჩი ჩქიმი დიმჭკუ.

კატუქ თოლეფე დოჭურტინუ, ღირსონოთ³ გოლისუ ოშუმეშის ტატი დო ქოდიმკუსუ:

- სი ჩქიმდა მჭა ნა ვა მოგიმალუნდა?

³ ლაზურში თითქმის მთლიანად დაკარგული ვითარებითი ბრუნვა გამოვიყენე. ასევე, ღირს-ფორმა - სახელმწიურ-მედსართაული მნიშვნელობით (მეგრულ-ქართული გავლენით). "ღირს" ზმნა ცოცხალია ლაზურში: ღირს (ლაზ.) = ღირუ(ნ) (მეგრ.) = ღირს (ქართ.).

მწკირიქ ხოლო გუნკაპუ, გეცხონტუ, გეცხონტუ, ქომეხოთუ ფუჭიშა დო აკვანდუ:

- ფუჭი, ქომომჩი მჭა,
- მჭა მევეულა-მინონ კატუს,
- კატუქ ნაშქვას-უნონ მთუგი,
- მთუგიქ ნაშქვას-უნონ კუი,
- კუიქ მომჩაფს ფატი,
- ფატი მევეულა-მინონ მონჭვას,
- მონჭვაქ მომჩაფს წიპილი,
- წიპილი მეფჩაფ ყვაოჯის,
- ყვაოჯიქ ნაშქვას-უნონ ჭკონი,
- ჭკონიქ მომჩაფს მუში კაკალი,
- იდა მევეულა-მინონ ღეჯის,
- ღეჯიქ მომჩაფს ძაგარი,
- დობგრიხა-მინონ თოკი-ბანარი,
- დოლოვუტკოჩა დო ეშევიყონა-მინონ
- ჭუმაკოჩი ჩქიმი დიმჭკუ.

ფუჭიქ ქოდიმლორუ, მწკირის მჩირე თოლეფეთენ ნონკედუ დო ნკორელი-ნკორელი დუნუ:

- სი ჩქიმდა მტკა ნა ვა მოგიმალუნდა?

მწკირის ჩქვა მეტი ვარახენეტუ, ეკო ოცხონტინუთენ ბურგილეფე ანკუნუ, თი-პიჯის უფუ გელუნურნურტუ დო შური ნქალუფეტუ, მარა მეჭირდელი მეგაბრე ხოლოთი ვანაშქუ, დოცხოპუ მოშქვა მტკა დო ფუჯის ნოხლე ქამონუბლუ.

ფუჭიქ დოღანჭუ ჩიჩქუ მტკა დო ქომეჩუ მჭა. მწკირიქ მჭა კატუს მენდულუ, კატუქ მთუგი ნაშქუ, მთუგიქ – კუი, კუიქ ფატი ქომეჩუ, მწკირიქ ფატი მონჭვას მენდულუ დო მონჭვაქ ხოლო არ წიპილი ბახჩიში მეჩუ, მწკირი არშვაჯის ყვაოჯის ქონანჭუ დო წიპილი ქონუყონუ. ყვაოჯიქ ნაშქუ ჭკონი, ჭკონიქ ქომეჩუ კაკალი დო კაკალი ღეჯის მენდულუ. ხელებერი ღეჯიქ მთელი ჭინიქიმ ძაგარი დიბუნდლოლუ დო მწკირის ქომეჩუ. მწკირიქ არშვაჯის დოგრიხუ ბანარი, ქადოლუტკოჩუ დიმჭკუს დო ქაეშიყონუ.

ჭირი ექო, ხელა აქო,

ჩონჩი ექო, ფქვერი აქო.